

Om sanningsbeviset vid ärekränkning.

Några reflexioner ang. det svenska strafflagsutkastet rörande ärekränk-
ningsbrott i anledning av diskussionen i ämnet vid det 11:te Nordiska
juristmötet

av Nils Stjernberg.

Den av bestyrelsen för det senaste Nordiska juristmötet anordnade ventileringen av ovannämnda ämne erbjöd i flera avseenden ett betydande intresse. Alla huvudlinjerna för problemets lösning kunde sägas vara representerade redan bland de officiella referenterna. Medan den svenske inledaren, professor Thyrén, förordade de riktlinjer han upplagit i sitt strafflagsutkast (sanningsbevisets uteslutande endast vid offentligt framställda beskyllningar för gärningar, som röra den beskylldes enskilda liv) pläderade referenten från Danmark, kriminalretsassessor Krabbe, fullföljande de Örsted'ska tankegångar som så starkt satt sin prägel på dansk lagstiftning i ämnet, för sanningsbevisets fullständiggande frigivande, ehuru med inrymmande av ett särskilt straffbud för otillbörliga indiskretioner, oavsett om sanningsbevis förts eller ej. Referenten för Finland, minister Serlachius, förordade åter sanningsbevisets avklippande även ifråga om privat framställda beskyllningar, rörande den beskyldes enskilda liv (förutsatt att icke tillräckligt rättfärdigande grunder kunna visas för beskyllningens framställande). Referenten från Norge, höjesteretsadvokaten Stang-Lund, syntes åter i huvudsak vilja stödja inledarens allmänna ståndpunkt, dock med en argumentering, som

måhända i verkligheten pekade än längre i riktning mot sanningsbevisets undertryckande.

När jag här tar till orda i frågan är det därför icke heller för att framföra några nya riktlinier för frågans lösning. Referenternas olika ståndpunkter synas i detta avseende utgöra en tillräcklig provkarta. Avsikten är blott att något mera ingående beröra ett par punkter, som endast flyktigt vidrördes av de officiella referenterna, samt i viss mån även, att också från Sverige en röst må ha gjort sig hörd till förmån för den legislativa lösning av problemet, som referenten från Danmark förfäktade.

1) I motsats till svensk lag vill det Thyrénska utkastet principiellt tillåta sanningsbevis även vid tillvitelser om gärningar, som icke innefatta brott. Det synes emellertid under sådana förhållanden innebära en betydande, anomali, att utkastet likvisst alltjämt upprätthåller de faktiska bevisförbud ifråga om tillvitelser angående brottsliga gärningar, som innehållas i den hos oss för närvarande gällande regeln, att beskyllning för brottslig gärning endast får bevisas medelst företeende av laga dom därå. Denna regel innefattar nämligen bevisförbud i tvänne hänseenden, dels då gällande atalsregler för svaranden i ärekränkingsprocessen omöjliggör att anskaffa en dylik dom, dels då gällande preskriptionsregler i fråga om straff och skadestånd göra detta omöjligt.

Det förra kunde ju tyckas vara ganska rimligt i sådana fall, då inskränkningen i åtalsrätten grundar sig på tredjemans intresse att icke få brottet bragt till offentligheten såsom t. ex. i fråga om våldtäktsförbrytelserna. Och dock kunna även här intressekonflikter uppstå, då även detta tredjemans intresse synes böra offras. Man kan ju exempelvis tänka på det fall, att en person meddelar en annan, att hans dotters fästman tidigare gjort sig skyldig till en dylik gärning. Vems intresse bör i så fall, under förutsättning av tillvitelsens sanning, offras? Hans, som framställt tillvitelse om gärningen ifråga, eller hans, som förövat densamma, eller

slutligen den persons intresse, som varit offer för våldtäktsförbrytelsen? Det synes mig icke vara tveksamt, att det bör vara den persons intresse, som förövat den ifrågavarande våldtäktsförbrytelsen, vilket i förevarande fall bör offras. Lagens regler böra därför vara så utformade, at denne i dylikt fall icke åtnjuter något skydd för sin ära, samt tillika så, att han så vitt möjligt avskräckes från att över huvud föra någon talan därom i dylikt fall. Och härför förutsattes tydligen en möjlighet för svaranden i en ärekränkingsprocess att även i dylikt fall föra sanningsbevis.

I sådana fall åter, då åtals anställande är gjordt beroende av målsägandens initiativ blott emedan lagen vill ha en tillräcklig garanti för att det kan anses vara av någon verklig betydelse för samhället att i förevarande fall medelst straff reagera mot brottet, kan svårligen den omständigheten att straffets utkrävande gjorts beroende av ett målsägandens initiativ utgöra någon grund för att förmena svaranden i en ärekränkingsprocess att bevisa sanningen av en beskyllning för dylikt brott, där detta eljest är enligt lag tillåtet.

Det andra af de faktiska bevisförbud, varom här är fråga, det som har sin grund i preskriptionsreglerna, synes mig vara lika litet motiverat. Preskription av straffanspråk är dock icke det samma som en rehabilitation. Den omständigheten, att samhället icke längre finner skäligt att sätta rättsordningsapparaten i gång för straffs utkrävande, bör väl icke rimligen gå i vägen för den svaranden i en ärekränkingsprocess eljest tillkommande rätten att prestera bevis för en beskyllnings sanning. Och bygger man sanningsbevisets tillåtlighet främst på den i sin ära kränktes intresse att uppnå en tillräckligt intensiv repression gent emot ärekränkningen — varom mera nedan — är det ju påtagligt, att även en tillvitelse om brott, som preskriberas på kort tid, ofta är mycket allvarligare än beskyllningar för andra nedsättande handlingar.

De oegentligheter, som skulle uppstå till följd av sist-

nämnda faktiska bevisförbud, kunna visserligen för närvarande hos oss till en viss grad fördöljas, nämligen så länge som preskriptionstiden för skadeståndsanspråket hos oss är så lång som den för närvarande är (10 år). Men kan det vara lämpligt, att i en ny strafflag införa regler angående bevisning i ärekränkingsmål, hvilka till sin verkan komma att högst väsentligt förskjutas genom en ändring i de civila preskriptionsreglerna?

Inledarens motargument är, såsom framgår av det tryckta inledningsföredraget (s. 16), väsentligen det, att om beskyllningens sanning även i dylika fall finge på vanligt sätt i själva ärekränkingsprocessen ådagaläggas, så skulle åt den-
nas avgörande dock icke kunna tilläggas karaktären av en *res judicata* hvad angår frågan om brottets konstaterande, och till följd därav skulle den i sin ära kränkte oupphörligen tvingas att vid ånyo anhängiggjorda åtal för samma slags tillvitelse gent emot andre personer alltid ånyo prestera ny motbevisning mot svarandens sanningsbevis »ända till dess han tröttnar på att åtala«.

Det förefaller mig, som om dylika farhågor icke skulle behöva väga så tungt. I verkligheten torde det väl dock, särskilt om svarandens sanningsbevis verkligen är frigivet, förhålla sig så, att om den ärekränkte en gång fått någon av sina belackare fälld, han därmed i huvudsak anser sig ha fått upprättelse i den allmänna meningen; och å andra sidan lära hans belackare väl därefter merendels akta sig för att ånyo framföra samma beskyllning, såvida de icke verkligen numera äga fullt bevis för dess sanning. Och skulle något slags organiserad förföljelse föreligga, så söker den helt säkert regelmässigt att utfömma sin energi ifråga om sanningsbevisets förande redan då det första åtalet äger rum. Det synes icke heller någonstädes vara av inledaren antytt att några dylika olägenheter verkligen uppstått i de icke få oss närstående länder, där sanningsbevis även i dylika fall är på vanligt sätt i ärekränkingsprocessen tillåtet.

2) Det andra spørsmålet, som jag här skulle önska be-

röra, är det svenska strafflagsutkastets reglering av sanningsbeviset i fråga om offentligt framställda beskyllningar, som beröra den beskylldes enskilda liv. Det synes mig att, sådant som det kriminalpolitiska läget nu en gång för närvarande är gestaltat, de alternativ, mellan vilka man här har att välja, egentligen äro följande tvänne: skall man tillåta sanningsbeviset över lag, men i allt fall förbehålla sig rätt att genom ett särskilt straffbud bestraffa alla otillbörliga indiskretioner eller skall man tillåta detsamma endast, då det, förutsatt beskyllningens sanning, kan visas ha förelegat tillräckliga skäl att i förevarande fall framställa densamma. I båda fallen får tydligen privatlivets helgd såsom sådan ett särskilt straffskyld. Vilkendera utvägen, som är mest ägnad att skydda privatlivets helgd, därom kunna tydligen meningarna vara delade. Den förra utvägen kommer säkerligen, åtminstone om ärekränkingsbrottet (resp. indiskretionsdeliktet) förblir under enskilt åtal på samma sätt som hittills hos oss varit fallet, endast att mera sällan bliva föremål för praktiskt utnyttjande. Den, som ej vill taga risken af ett sanningsbevis lärer nämligen ur upprättelsesynpunkt vara föga betjänt med ett åtals anställande blott för otillbörlig indiskretion. Å andra sidan är dock blotta möjligheten att blifva fälld för indiskretionen såsom sådan egnad att hålla belackare tillbaka. Den andra utvägen åter lider äfven den av svagheten att endast mycket ofullständigt skydda denna privatlivets helgd. Särskilt om man med den svenske inledaren (s. 18) gör gällande att en fällande dom i ett ärekränkingsmål icke blott då bevisförbud är rådande, utan även, då sanningsbevis är tillåtet, lider av de vanskligheter ur upprättelsesynpunkt, som innehållas i satsen: *semper a liq u i d h a e r e t*, är det tydligt att själva beskyllningens framställande redan i och för sig blir ett faktum, som på ett irreparabelt sätt kränker denna privatlivets helgd. Intresset koncentreras då på frågan om det på denna väg blir möjligt att uppnå en ur präventionens synpunkt tillräckligt stark repression gent emot ärekränkningar; jfr. härom nedan.

Det svenska strafflagsutkastet har emellertid valt den senare utvägen och därvid — vilket är särskilt viktigt att framhålla — givit åt begreppet offentlighet ett så vidsträckt innehåll, att det nästan framstår såsom en smakfråga, huruvida man skall beteckna regeln om sanningsbevisets tillåtlighet såsom regel eller undantag, då fråga är om beskyllningar rörande den andres enskilda liv. »Offenlighet« skall nämligen anses föreligga, så snart beskyllningen framställts »på sådant sätt at därav framgår hans uppsåt att göra den allmänt bekant«. Följderna av sanningsbevisets avklippande bliva tydligen därmed ock i samma grad vidtgående.

I fråga om detta sanningsbevisets uteslutande har dock utkastets förf. i det vid mötet föreliggande tryckta inledningsföredraget (s. 18 överst) förselt sin motivering med ett: »kanske«, som synes visa att han själv icke är fullkomligt övertygad om denna lösnings riktighet; och för min del måste jag alljämt*) hävda den uppfattningen, att samhällsintresset i verkligheten kräver det motsatta arrangemanget. Det samhällsintresse, som härvid är utslaggivande, synes mig främst vara samhällets behov av att skapa en tillräckligt skarp repression gent emot angrepp på en saklös medborgares heder. Huruvida en angripen person i det konkreta fallet verkligen är saklös eller icke, kunna vi visserligen aldrig med full säkerhet veta; men att saklösa personer göras till föremål för till och med organiserad förföljelse i våra samhällen, därom kunna vi med kännedom om människonaturens allmänna beskaffenhet icke vara i tvivelsmål. Det har onekligen ock genom vårt svenska samhälle på senare tid gått ett starkt strömdrag, som hävdar den oförvillige medborgarens relativa rättslöshet mot förtalet i vårt land, och med detta strömdrag synes mig en ny strafflag alldeles särskilt böra räkna. Sanningsbevisets avklippande försvagar oförtydbart intensiteten i repressionen mot förtalet. Den allmänna följden

*) Jag hänvisar härvid till mina tidigare uttalanden i ämnet i: Kriminalpolitik, Stockholm 1918 s. 127 ff. äfvensom i Svenska Kriminalistföreningens förhandlingar vid dess årsmöte 1915.

därav blir, såsom referenten från Danmark i sitt anförande vid juristmötet framhöll, att »revselsen blir slap«.

Dessa synpunkter har den svenske inledaren i det tryckta inledningsföredraget också själv delvis framhållit. Han påpekar sålunda (s. 12), att den medvetna osannfärdigheten långt lättare kan konstateras, om sanningsbeviset är frigivet, samt (s. 20) hurusom det strängare straffbudet för beskyllningar mot bättre vetande i stort sett endast blir en paradparagraf »med ganska ringa praktisk betydelse«, därest sanningsbevis icke är tillåtet. Och dessa påpekanden äga påtaligen sin giltighet även för det svenska utkastet ifråga om sådana offentligen framställda beskyllningar, som röra den beskylldes enskilda liv, och för vilka tillräckligt rättfärdigande skäl icke kunna påvisas. Just ifråga om dessa, de grövsta fallen kommer möjligheten att bringa de i utkastets 6 § uppställda stränga straffen för beskyllningar, som framställts mot bättre vetande, att bli praktiskt taget betydelselös. Och erfarenheterna från den svenska skandalpress, som på senare år uppstått i vårt land och som i ekonomiskt vinningssyfte stundom rent af yrkesmässigt slagit sig på trafiken att söka beröva medmänniskor deras heder, synas mig giva vid handen, att detta förhållande icke skulle komma att av densamma lämnas obeaktat. Det kan t. ex. i sådant hänseende erinras om, att icke ens ett 8 månaders frihetsstraf, som på grund av den gällande rättens regler i dylikt fall blivit ådömt, avhållit vederbörande från att omedelbart efter frigivandet ånyo upplaga trafiken ifråga.

Till vad sålunda blivit av inledaren själv anført skulle jag här vilja ytterligare tillfoga, att den straffrättsliga repressionen även i övrigt väsentligen försvagas genom sanningsbevisets utslutande. Man må uppställa huru stora och rymliga latituder som helst för det grövre förtalets bestraffande, straffmätningen kommer dock alltid, så snart blott straffminimum sättes tillräckligt lågt — och i denna punkt lämnar ej heller det svenska strafflagsutkastet något

övrigt att önska — att starkt röna indflytande av det förhållandet, att beskyllningens sanning icke fått i ärekränk-
ningsprocessen utrönas. De straff, som i sådant fall komma
till användning, kunna i praktiken svårligen förväntas bliva
nämnvärt större än de straff, som en domstol kunnat vara
sinnad att utsätta för en otillåten indiskretion såsom sådan.
Och samtidigt har man berövat sig möjligheten att kunna
verkligt energiskt reagera mot de medvetet osanna angrep-
pen resp. de angrepp, vid hvilka någon den minsta tillstym-
melse av bevis för påståendets sanning icke kunnat av sva-
randen presteras.

Vår egen rättspraxis synes ganska klart belysa nu nämnda förhållande. Jag tillåter mig här anföra ett exempel, som i detta avseende är nog så belysande. Man anför stundom — så senast även vid juristmötet referenten från Finland — såsom ett exempel på att sanningsbeviset bör avklippas vid såväl offentliga som enskilda tillvitelser, därest ej tillräckligt skäl för dess framställande varit för handen: angreppen på kvinnans könsära. Men hur pass starkt blir det rättsskyld som därigenom etableras för denna? För något är sedan instämde en aktad medborgarinna i detta land en person för utspridande av rykte om att hon stått i otillbörligt förhållande till en framstående man i detta samhälle. Vederbörande dömdes till 25 kronors böter och 75 kronors skadestånd. Så mycket var alltså kvinnans könsära värd! Låt vara att gällande lags straffmaximum i detta fall icke var synnerligen stort, så är det dock tydligt att en dylik utmätning av straff och skadestånd endast är länkbar under den förutsättningen att lagen utesluter sanningsbevis. Då referenten från Finland syntes länka sig att uppnå ett större mått av rättsskydd för äran genom att utesluta sanningsbevis även ifråga om enskilt framställda beskyllningar, så synes därför knappast rättstillämpningen i vårt land, varest denna regel för närvarande gäller, vara ägnad att lämna något stöd för en dylik förhoppning.

Är det sannt att, såsom ovan framhållits, *semper aliquid*

haeret redan i och med beskyllningens blotta framställande, så hänger dock rättsskyddet i sista hand just därpå att man genom en tillräcklig repression inriktar sig på att avskräcka från deras framställande i de fall, då de äro som mest otillbörliga. Och om ovannämnda exempel än är hämtat från ett område, där enligt det svenska strafflagsutkastet sanningsbevis är tillåtet, kan jag dock icke se annat än att situationen, därest detsamma upphöjdes till lag, komme att bli väsentligen densamma ifråga om de offentligen framställda beskyllningarna av förevarande slag. Sanningsbevisets utslutande i just de grövsta fallen kommer att även för dessa fall avtrubba repressionens intensitet och därmed för just dessa fall särskilt blottställa de oförvilliga medborgarnas ära.

Till sist må även påpekas att ett anordnande av sanningsbeviset enligt de linjer, som här förordats, måhända även hos oss kunde medföra en fördel speciellt för de fall, då beskyllningens offentlighet är allra skarpast accentuerad, nämligen då den sker medelst tryckt skrift. Jurydomarne i vår tryckfrihetsprocess kännetecknas, vad ärekränkningssmålen beträffa, onekligen av en viss godtycklighet; allteftersom juryn är mer eller mindre benägen att för ett utslag i friande riktning utnyttja de korn av sanningsbevis, som processmaterialet trots bevisförbudet dock kan innehålla. Det kunde måhända vara ägnat att åstadkomma en något större stadga och något mindre godtycklighet hos våra jurydomar, i fall juryfrågan kunde få denna alternativa uppställning: 1) är svarandens förfarande att anse såsom straffbar ärekränkning? eller 2) är det eventuellt (trots sanningsbevisets förande) att anse såsom en straffbar indiskretion. Juryn tvunges då att på ett helt annat sätt sårhålla frågan om huruvida beskyllningen kan antagas vara sann och frågan huruvida beskyllningens framställande, även förutsatt dess sanning, kan anses oberättigad.

Mot att i likhet med det svenska utkastet även vid indiskretionsdeliktet uttryckligen lägga bevisskyldigheten för rätt-

färdigande skäls förhandenvaro på svaranden i ärekränk-
ningsprocessen synes mig intel vara att invända.

3) Av referenten från Norge framfördes vid mötet till
stöd för det svenska utkastets ståndpunkt särskilt en del
argument som betonade det offentligas intresse att förhindra
det offentliga framdragandet av allahanda privatlivet vid-
kommande moralisk smuts, hvilket ju plägar följa i de s. k.
skandalprocessernas spår. Öppenbarligen stod detta i sam-
manhang med att även Norge efter den nya strafflagens till-
komst fått göra bekantskap med dylika t. ex. processen Aar-
restad-Mjelde. Jag skall i detta sammanhang inskränka mig
till att härom anmärka, hurusom någon verklig garanti mot
dylika skandalprocessers uppkomst icke innefattas i det
svenska strafflagsutkastets regler. Sanningsbevisets avklip-
pande är nämligen beroende av huruvida beskyllningen rö-
rer den beskylldes enskilda liv eller ej; och huru gränsen
därvid är att draga, är givetvis ganska ovisst. Den svenske
inledaren syntes i sitt muntliga inledningsanförande så-
lunda vilja göra gällande, att en beskyllning mot någon
folkets förtroendemän i offentlig ställning, t. ex. en riks-
dagsman, även om den avsåge rent privata moraliska ska-
vanker, likvisst kunde vara att hänföra till de fall, då san-
ningsbevis får anses frigivet. Och det är just inom detta
område som de skandalprocesser, hvilka framför allt inför
den stora allmänheten ställa värdet av sanningsbevisets fri-
givande i tvivelsmål, gementligen pläga uppstå.

4) Med några få ord må vidare beröras det svenska ut-
kastets ståndpunkt att ifråga om enskilt framställda tillvitel-
ser rörande den beskylldes enskilda liv låta icke blott bevis
om tillmålets sanning utan även bevis ang. omständig-
heter, som kunna anses grunda ett ursäktligt antagande om
dess sanning, utan vidare inverka straffriande. Mot denna
ståndpunkt framfördes vid mötet betänkligheter från flera
håll. Av alldeles särskilt intresse voro därvid de anmärk-
ningar, som riktades häremot av referenten från Norge; detta
särskilt därför att detta lands strafflag är en av de få — att

icke säga den enda -- som anslutit sig till en dylik ståndpunkt. Denna bestämmelses lämplighet har även förut efter den nya norske strafflagens ikraftträdande utsatts för stark kritik från sakkunnigt norskt håll*). Det framhölls nu ytterligare, hurusom denna bestämmelse, särskilt på grund av lekmannelementets medverkan i straffrättsskipningen, i praktiken leder till ett befriande från straff i vida större omfattning än vad regeln egentligen avser, i det att varje åberopande av blott någon rimlig anledning till antagande av beskyllningens sanning tillerkännes denna verkan.

Dessa påpekanden förtjäna otvivelaktigt mycket beaktande, även frånsatt frågan om lekmanndomares medverkan. I och för sig kan det ju synas rimligt att den som i förtroende lämnar ett dylikt meddelande under omständigheter, som kunna anses innefatta ett ursäktligt antagande om dess sanning, bör gå fri från straff. Men tyngdpunkten ligger nog även i detta avseende på ärekränkingsstraffets generalprevenrande verkan, vilken påtagligen icke oväsentligt avtrubbas genom ett dylik medgivande. Och särskilt måste det starkt betvivlas, att det skall visa sig möjligt att genomdriva en dylik regel i en ny strafflag i ett land som Sverige, varest reglerna för dylika fall hittills varit än strängare.

5) Referenten från Finland framförde särskilt det önskemålet att rätten att bevisa beskyllningens sanning skall medgivas även ifråga om tillvitelser av för annan nedsättande fakta, som icke innebära några nedsättande handlingar från dennes sida. Såsom stöd för ett dylikt krav framföres bland annat det exempel, att en fader, som för sin dotter yppar att hennes trolovade lider av venerisk sjukdom, i händelse han åtalas för ärekränkning, bör bliva fri om han bevisar sanningen av sitt påstående. I detta fall ligger emellertid saken påtagligen något annorlunda än i de förut avhandlade. Detta bevis bör tydligen endast få föras i sådana fall, då

*) Se Skeie: Afhandlingar om forskellige Retsspørgsmaal, Kristiania 1913, s. 210 ff.

tillvitelsens framställande, förutsatt dess sanning, kan anses uppbyggt av rättfärdigande skäl. Så långt synes emellertid det ifrågavarande exemplet fullt övertygande.

Sanningsbevisets frigivande på ovan angivet sätt skulle som bekant icke innebära ett införande af vårt land på några nya och oprövade vägar. I stort sett innebär det blott ett återgående till gammal svensk rättsuppfattning, fullt klart och tydligt (måhända ock under inflytande av Örstedska tankegångar?*) hävdad av vår gamla Lagkommité vid 1800-talets början. Och det vore i så fall ingalunda första gången, som av densamma uttalade rättsgrundsatser — låt vara något modifierade efter senare tiders krav — slutligen vunno inbäst i svensk lagstiftning. Det innebure ock en nära anslutning till våra nordiska grannfolks sedan gammalt i lagen hävdade rättsuppfattning på detta område — alltså en rättsunifikation — i ett fall, där denna synes åtminstone mycket litet betänklig; och slutligen ock i stort sett en anslutning till rättsgrundsatsen som kunna sägas vara en gemensam egendom för den germanska världen — däri inbegripet även de anglo-sachsiska folken, hos vilka särskilt de ifråga om rättskyddet för äran knappast eliminerbara skadeståndssynpunkterna framför allt synas ha framdrivit en dylik ståndpunkt.

Om denna rättsståndpunkt har det ofta, så även vid juristmötet av den svenske inledaren, sagts, att den är ett utslag av en primitiv rättsuppfattning. Efter mitt förmenande kan den emellertid, från en annan synpunkt sett, likaväl betecknas såsom ett uttryck för ett mera genomreflekterat, högre stadium av rättsutveckling. Detta nämligen i så måtto, att den i högre grad än den motsatta ståndpunkten är ett uttryck för ett statsintressets dominerande över privatintres-

*) Örstedts Afhandling: »Udførlig Undersøgelse om Grænserne for den Indflydelse, der tilkommer den fremsatte Beskyldnings Sandhed i Injuriesager» är tryckt 1814.

set. Den betecknar nämligen att statens intresse att bereda effektivt rättsskydd segrar över det enskilda intresset att icke få sina privatangelägenheter bragta till offentligheten. Den stora massan av medborgare göras — lyckligtvis kan man tillägga — icke till föremål för en organiserad, kanske till och med medvetet oberättigad förföljelse i avseende å sin heder eller ära. För denna stora massa ligger det från en mera oreflekterad ståndpunkt nära till hands att framför allt se till att icke privata intimiteter dragas inför offentligheten. I jämförelse härmed är den ståndpunkten att anse såsom mera genomreflekterad och i så måtto högre, som för sig klar-gjort, att ett effektivt tillgodoseende av samhällets uppgift att skapa rättsskydd och ett rättsskydd, som är tillräckligt effektivt just för de fall då kränkningen når sin högsta intensitet, ytterst förutsätter ett principiellt och fullständigt frigivande av sanningsbeviset.
